

Ers excellenser, mina damer och herrar

Det är hedrande för Lunds universitet att få välkomna er till Lunds universitet och till denna middag.

Lunds universitet grundades 1666 i en tidsperiod som präglades av gränsstrider mellan Sverige och Danmark. Sverige hade vunnit Skåne i freden i Roskilde 1658. Lunds universitet grundades några år senare, år 1666, av änkedrottning Hedvig Eleonora. Universitetet gavs namnet Regia Academia Carolina – conciliatrix. Kungliga Karolinska Akademin – den förenande.

Men så *förenande* lyckades vi inte bli till en början. Redan 1676 tvingades universitetet lägga ned verksamheten till följd av de återupptagna krigen mellan Danmark och Sverige. Nästan hälften av staden Lunds bebyggelse skulle komma att förstöras. Universitetsutbildningen kunde inte återupptas förrän cirka fem år senare, våren 1681.

Varför berättar jag det här? Som en illustration av hur möjligheterna att bedriva utbildning och forskning är helt beroende av stabila statsapparater – av fred mellan grannländer. Universitetets första år visar också hur sårbart och föränderligt ett fredsläge kunde vara. Det gäller tyvärr fortfarande. Varje konfliktsituation kräver politisk och mänsklig mognad för att nå en lösning samt ett sammanhang som är större än de iblandade parterna. Vi är därför alla beroende av välfungerande mellanstatliga organisationer – av FN.

Lunds universitet är idag ett av landets största universitet. Här finns idag runt 40 000 studenter. Lunds universitet är en smältdigel av olika nationaliteter. På gatorna i Lund möts man av unga människor. Här hörs franska, tyska, spanska, kinesiska och så vidare. Lunds universitet har flest internationella studenter i Sverige. Vi lockar studenter och forskare från hela världen – alla förenade av samma mål: att söka kunskap och bildning.

Vi lever i en turbulent tid. De globala utmaningarna inom miljöområdet, migration och välfärd ställer de politiska systemen inför komplexa frågeställningar som sträcker sig långt in i framtiden, vida överstigande politikernas mandatperioder. Det gör det svårt för politiker att fatta obekväma beslut som medför praktiskt merarbete eller ökade kostnader för väljarna.

För att demokratin ska fungera i tider av komplexa utmaningar krävs att forskningsfronten lyckas nå ut med sitt budskap, både till beslutsfattare och allmänhet. Internet har egentligen gjort det *enklare* att sprida information, men kunskapen riskerar att gå förlorad i informationsfloden. *Mängden* information verkar leda till *ytligare* kunskapsinhämtning och informationströtthet.

Jag tror att lärosätenas uppdrag egentligen aldrig har varit viktigare – att utbilda kritiskt tänkande unga vuxna som är redo att navigera rätt i informationshavet. Lärosätena måste också anpassa sig till den nya tiden och finna former som når fram till beslutsfattare med samhällsrelevanta forskningsresultat.

Om ni tittar er omkring vid borden ser ni många unga ansikten. Det är våra studenter, våra kårordförande. Lunds universitet har en lång tradition av studentinflytande på både institutions-, fakultets- och universitetsnivå. Studentinflytandet säkrar att frågor blir mångsidigt belysta före beslut och har varit ett viktigt bidrag till Lunds universitets gynnsamma utveckling.

Jag hoppas att detta i sin tur kommer att bidra till en värld som inte primärt styrs av mäktiga män och kvinnor, utan till en värld fylld av visa människor.

Återigen välkomna till bords!